

Ἰακώβου

Ἰάκωβος,¹ θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώδεκα φυλαῖς² **1**

ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ,³ χαίρειν.

Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε,⁴ ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς⁵ περιπέσητε⁶ **2**

ποικίλοις,⁷ γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον⁸ ὑμῶν τῆς πίστεως **3**

κατεργάζεται⁹ ὑπομονήν·¹⁰ ἡ δὲ ὑπομονὴ¹⁰ ἔργον τέλειον¹¹ ἐχέτω, ἵνα ᾦτε **4**

τέλειοι¹¹ καὶ ὁλόκληροι,¹² ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.¹³

Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται¹³ σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος θεοῦ πᾶσιν **5**

ἀπλῶς,¹⁴ καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος,¹⁵ καὶ δοθήσεται αὐτῷ. Αἰτείτω δὲ ἐν **6**

πίστει, μηδὲν διακρινόμενος·¹⁶ ὁ γὰρ διακρινόμενος¹⁶ ἔοικεν¹⁷ κλύδωνι

θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ¹⁸ καὶ ῥιπιζομένῳ.¹⁹ Μὴ γὰρ οἰέσθω²⁰ ὁ **7**

ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ κυρίου. Ἄνῆρ δίψυχος,²¹ **8**

ἀκατάστατος²² ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

¹ Ἰάκωβος, James, Jacob. ² φυλή, ἥς, ἡ, tribe, race. ³ διασπορά, ᾧς, ἡ, diaspora, dispersion. ⁴ ἡγέομαι, lead, be chief. ⁵ πειρασμός, οὗ, ὁ, temptation, trial. ⁶ περιπίπτω, fall in with, strike. ⁷ ποικίλος, varied, manifold. ⁸ δοκίμιον, ου, τό, testing, test. ⁹ κατεργάζομαι, work out, produce. ¹⁰ ὑπομονή, ἥς, ἡ, endurance, perseverance. ¹¹ τέλειος, complete, perfect. ¹² ὁλόκληρος, whole, complete. ¹³ λείπω, leave, leave behind. ¹⁴ ἀπλῶς, simply, sincerely. ¹⁵ ὀνειδίζω, reproach, revile. ¹⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁷ εἶκα, be like, am like. ¹⁸ ἀνεμίζω, am blown with the wind. ¹⁹ ῥιπίζω, toss to and fro. ²⁰ οἶμαι, think, suppose. ²¹ δίψυχος, double-minded, hesitating. ²² ἀκατάστατος, unstable, restless.

Καυχάσθω¹ δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινός² ἐν τῷ ὕψει³ αὐτοῦ· ὁ δὲ πλούσιος⁴ ἐν 9

τῇ ταπεινώσει⁵ αὐτοῦ· ὅτι ὡς ἄνθος⁶ χόρτου⁷ παρελεύσεται.⁸ Ἀνέτειλεν⁹ 11

γὰρ ὁ ἥλιος¹⁰ σὺν τῷ καύσωνι,¹¹ καὶ ἐξήρανεν¹² τὸν χόρτον,⁷ καὶ τὸ ἄνθος

αὐτοῦ ἐξέπεσεν,¹³ καὶ ἡ εὐπρέπεια¹⁴ τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο·

οὕτως καὶ ὁ πλούσιος⁴ ἐν ταῖς πορείαις¹⁵ αὐτοῦ μαρανθήσεται.¹⁶

Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει¹⁷ πειρασμόν·¹⁸ ὅτι δόκιμος¹⁹ γενόμενος 12

λήψεται τὸν στέφανον²⁰ τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο²¹ ὁ κύριος τοῖς

ἀγαπῶσιν αὐτόν. Μηδεὶς πειραζόμενος²² λεγέτω ὅτι Ἀπὸ θεοῦ 13

πειράζομαι·²² ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός²³ ἐστὶν κακῶν, πειράζει²² δὲ αὐτὸς

οὐδένα· ἕκαστος δὲ πειράζεται,²² ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας²⁴ ἐξελκόμενος²⁵ 14

καὶ δελεαζόμενος.²⁶ Εἴτα²⁷ ἡ ἐπιθυμία²⁴ συλλαβοῦσα²⁸ τίκει²⁹ ἁμαρτίαν· 15

ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα³⁰ ἀποκύει³¹ θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε,³² 16

ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Πᾶσα δόσις³³ ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα³⁴ τέλειον³⁵ 17

ἄνωθέν³⁶ ἐστὶν, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι

παραλλαγή,³⁸ ἢ τροπῆς³⁹ ἀποσκίασμα.⁴⁰ Βουληθεὶς⁴¹ ἀπεκύησεν³¹ ἡμᾶς 18

λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν⁴² τινὰ τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

¹ καυχάομαι, boast, glory. ² ταπεινός, humble, downcast. ³ ὕψος, οὐς, τό, height, heaven. ⁴ πλούσιος, rich. ⁵ ταπεινώσις, εὖς, ἡ, humiliation, humble state. ⁶ ἄνθος, οὐς, τό, flower, bloom. ⁷ χόρτος, οὐ, ὁ, grass, hay. ⁸ παρέρχομαι, pass by, go by. ⁹ ἀνατέλλω, cause to rise, make to rise. ¹⁰ ἥλιος, οὐ, ὁ, sun, sunlight. ¹¹ καύσων, ωνος, ὁ, burning heat, scorching heat. ¹² ξηραίνω, dry up, parch. ¹³ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁴ εὐπρέπεια, ας, ἡ, beauty, loveliness. ¹⁵ πορεία, ας, ἡ, journey, way. ¹⁶ μαραίνω, die, wither. ¹⁷ ὑπομένω, tarry, endure. ¹⁸ πειρασμός, οὐ, ὁ, temptation, trial. ¹⁹ δόκιμος, tested, approved. ²⁰ στέφανος, οὐ, ὁ, crown, garland. ²¹ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²² πειράζω, test, tempt. ²³ ἀπείραστος, unable to be tempted, untried. ²⁴ ἐπιθυμία, ας, ἡ, desire, passion. ²⁵ ἐξέλκω, drag away, entice. ²⁶ δελεάζω, lure, entice. ²⁷ εἴτα, then, thereafter. ²⁸ συλλαμβάνω, take, conceive. ²⁹ τίκω, give birth to, bear. ³⁰ ἀποτελέω, bring to completion, finish. ³¹ ἀποκύει, give birth to, bring forth. ³² πλανᾶω, deceive, lead astray. ³³ δόσις, εὖς, ἡ, gift, giving. ³⁴ δῶρημα, τος, τό, gift, present. ³⁵ τέλειος, complete, perfect. ³⁶ ἄνωθεν, from above, again. ³⁷ ἐν, there is in, is present. ³⁸ παραλλαγή, ἡς, ἡ, change, variation. ³⁹ τροπή, ἡς, ἡ, turning, change. ⁴⁰ ἀποσκίασμα, τος, τό, shadow, faint image or copy. ⁴¹ βούλομαι, wish, will. ⁴² ἀπαρχή, ἡς, ἡ, first fruit. ⁴³ κτίσμα, ος, τό, creature, created thing.

Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχύς¹ εἰς τὸ ἀκοῦσαι, 19
 βραδύς² εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς² εἰς ὀργήν·³ ὀργή³ γὰρ ἀνδρὸς 20
 δικαιοσύνην θεοῦ οὐ κατεργάζεται.⁴ Διὸ ἀποθέμενοι⁵ πᾶσαν ῥυπαρίαν⁶ 21
 καὶ περισσεῖαν⁷ κακίας,⁸ ἐν πραΰτητι⁹ δέξασθε τὸν ἔμφυτον¹⁰ λόγον, τὸν
 δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ ποιηταί¹¹ λόγου, καὶ μὴ 22
 μόνον ἀκροαταί,¹² παραλογιζόμενοι¹³ ἑαυτούς. Ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς¹² 23
 λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής,¹¹ οὗτος ἔοικεν¹⁴ ἀνδρὶ κατανοοῦντι¹⁵ τὸ
 πρόσωπον τῆς γενέσεως¹⁶ αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·¹⁷ κατενόησεν¹⁵ γὰρ ἑαυτὸν 24
 καὶ ἀπελήλυθεν, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο¹⁸ ὅποιος¹⁹ ἦν. Ὁ δὲ παρακύψας²⁰ 25
 εἰς νόμον τέλειον²¹ τὸν τῆς ἐλευθερίας²² καὶ παραμείνας,²³ οὗτος οὐκ
 ἀκροατὴς¹² ἐπιλησμονῆς²⁴ γενόμενος ἀλλὰ ποιητής¹¹ ἔργου, οὗτος
 μακάριος ἐν τῇ ποιήσει²⁵ αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ θρησκός²⁶ εἶναι ἐν 26
 ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν²⁷ γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν²⁸ καρδίαν αὐτοῦ,
 τούτου μάταιος²⁹ ἢ θρησκεία.³⁰ Θρησκεία³⁰ καθαρὰ³¹ καὶ ἀμίαντος³² 27
 παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι³³ ὀρφανούς³⁴ καὶ χήρας³⁵
 ἐν τῇ θλίψει³⁶ αὐτῶν, ἄσπιλον³⁷ ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

¹ ταχύς, quickly, quick. ² βραδύς, slow. ³ ὀργή, ἡς, ἡ, wrath, anger. ⁴ κατεργάζομαι, work out, produce. ⁵ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ⁶ ῥυπαρία, ας, ἡ, filthiness, vulgarity. ⁷ περισσεῖα, ας, ἡ, superfluity, surplus. ⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ⁹ πραΰτης, mildness, gentleness. ¹⁰ ἔμφυτος, implanted, inborn. ¹¹ ποιητής, οὗ, ὁ, maker, doer. ¹² ἀκροατής, οὗ, ὁ, hearer, hearer of. ¹³ παραλογίζομαι, deceive, mislead. ¹⁴ ἔοικα, be like, am like. ¹⁵ κατανοέω, observe, understand. ¹⁶ γενέσις, εως, ἡ, origin, birth. ¹⁷ ἔσοπτρον, ου, τό, mirror. ¹⁸ ἐπιλανθάνομαι, forget, neglect. ¹⁹ ὅποιος, what sort of, what kind of. ²⁰ παρακύπτω, stoop to look, look. ²¹ τέλειος, complete, perfect. ²² ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ²³ παραμένω, remain beside, continue. ²⁴ ἐπιλησμονή, ἡς, ἡ, forgetfulness. ²⁵ ποίησις, εως, ἡ, making, doing. ²⁶ θρησκός, religious. ²⁷ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ²⁸ ἀπατάω, deceive, lead into error. ²⁹ μάταιος, vain, useless. ³⁰ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ³¹ καθαρός, clean, pure. ³² ἀμίαντος, undefiled, untainted. ³³ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ³⁴ ὀρφανός, orphan, bereaved. ³⁵ χήρα, ας, ἡ, widow. ³⁶ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ³⁷ ἄσπιλος, spotless, unstained.

Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις¹ ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν **2**

Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. Ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν **2**

ἄνθρωπος χρυσοδακτύλιος² ἐν ἐσθῇτι³ λαμπρᾷ,⁴ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς⁵ ἐν

ρύπαρᾷ⁶ ἐσθῇτι,³ καὶ ἐπιβλέψῃτε⁷ ἐπὶ τὸν φοροῦντα⁸ τὴν ἐσθῆτα³ τὴν **3**

λαμπράν,⁴ καὶ εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς,⁹ καὶ τῷ πτωχῷ⁵

εἴπητε, Σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν¹⁰ μου· καὶ οὐ **4**

διακρίθητε¹¹ ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε κριταὶ¹² διαλογισμῶν¹³ πονηρῶν; **5**

Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. Οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο¹⁴ τοὺς

πτωχοὺς⁵ τοῦ κόσμου πλουσίους¹⁵ ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους¹⁶ τῆς

βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο¹⁷ τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; Ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε¹⁸ **6**

τὸν πτωχόν.⁵ Οὐχ οἱ πλούσιοι¹⁵ καταδυναστεύουσιν¹⁹ ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ

ἔλκουσιν²⁰ ὑμᾶς εἰς κριτήρια;²¹ Οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν²² τὸ καλὸν **7**

ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν²³ ἐφ' ὑμᾶς; Εἰ μέντοι²⁴ νόμον τελεῖτε²⁵ βασιλικόν,²⁶ **8**

κατὰ τὴν γραφὴν, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον²⁷ σου ὡς σεαυτόν,²⁸ καλῶς⁹

ποιεῖτε· εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε,²⁹ ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε,³⁰ ἐλεγχόμενοι³¹ **9**

ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται.³² Ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, **10**

πταίσει³³ δὲ ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος.³⁴ Ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ **11**

¹ προσωποληψία, ας, ἡ, partiality, favoritism. ² χρυσοδακτύλιος, with a gold ring. ³ ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁴ λαμπρός, bright, shining. ⁵ πτωχός, poor, poor man (as a noun). ⁶ ῥυπαρός, filthy, soiled. ⁷ ἐπιβλέπω, look on (with favor), have regard for. ⁸ φορέω, wear, bear. ⁹ καλῶς, rightly, well. ¹⁰ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ¹¹ διακρίνω, discriminate, judge. ¹² κριτής, ου, ὁ, judge. ¹³ διαλογισμός, οὔ, ὁ, reasoning, questioning. ¹⁴ ἐκλέγομαι, choose, elect. ¹⁵ πλούσιος, rich. ¹⁶ κληρονόμος, ου, ὁ, heir, inheritor. ¹⁷ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ¹⁸ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹⁹ καταδυναστεύω, oppress, overpower. ²⁰ ἐλκύω, drag, draw. ²¹ κριτήριον, ου, τό, law court, tribunal. ²² βλασφημέω, revile, blaspheme. ²³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁴ μέντοι, yet, however. ²⁵ τελέω, finish, fulfill. ²⁶ βασιλικός, royal, connected with a king. ²⁷ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ²⁸ σεαυτοῦ, yourself, of you. ²⁹ προσωποληπτέω, show partiality. ³⁰ ἐργάζομαι, work, word. ³¹ ἐλέγχω, convict, reprove. ³² παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ³³ πταίω, cause to stumble, stumble. ³⁴ ἔνοχος, involved in, liable.

μοιχεύσεις,¹ εἶπεν καί, Μὴ φονεύσεις·² εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις,¹ φονεύσεις²
 δέ, γέγονας παραβάτης³ νόμου. Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως⁴ ποιεῖτε, ὥς 12
 διὰ νόμου ἐλευθερίας⁵ μέλλοντες κρίνεσθαι. Ἡ γὰρ κρίσις⁶ ἀνέλεος⁷ τῷ 13
 μὴ ποιήσαντι ἔλεος·⁸ κατακαυχᾶται⁹ ἔλεον⁸ κρίσεως.⁶
 Τί τὸ ὄφελος,¹⁰ ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; 14
 Μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; Ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή¹¹ γυμνοὶ¹² 15
 ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι¹³ ὧσιν τῆς ἡμετέρας¹⁴ τροφῆς,¹⁵ εἴπη δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε¹⁶ καὶ χορτάζεσθε,¹⁷ μὴ
 δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια¹⁸ τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος;¹⁰ Οὕτως καὶ 17
 ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ, νεκρά ἐστίν καθ' ἑαυτήν. Ἀλλ' ἐρεῖ τις, Σὺ 18
 πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω· δείξόν¹⁹ μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων
 σου, κἀγὼ δείξω¹⁹ σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν μου. Σὺ πιστεύεις 19
 ὅτι ὁ θεὸς εἷς ἐστίν· καλῶς²⁰ ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν, καὶ
 φρίσσουσιν.²¹ Θέλεις δὲ γινῶναι, ὦ²² ἄνθρωπε κενέ,²³ ὅτι ἡ πίστις χωρὶς²⁴ 20
 τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν; Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων 21
 ἐδικαιώθη,²⁵ ἀνενέγκας²⁶ Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον;²⁷ 22
 Βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει²⁸ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ

¹ μοιχεύω, commit adultery. ² φονεύω, kill, murder. ³ παραβάτης, ου, ὁ, transgressor. ⁴ οὕτως, thus, so. ⁵ ἐλευθερία, ας, ἡ, liberty, freedom. ⁶ κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging. ⁷ ἀνέλεος, merciless, without mercy. ⁸ ἔλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ⁹ κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ¹⁰ ὄφελος, ους, τό, use, benefit. ¹¹ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ¹² γυμνός, naked, wearing only under-garments. ¹³ λείπω, leave, leave behind. ¹⁴ ἐφήμερος, daily, for the day. ¹⁵ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹⁶ θερμαίνω, warm. ¹⁷ χορτάζω, eat until full, be filled. ¹⁸ ἐπιτήδειος, necessary. ¹⁹ δείκνυμι, show, point out. ²⁰ καλῶς, rightly, well. ²¹ φρίσσω, shudder. ²² ὦ, Oh! omega. ²³ κενός, empty, vain. ²⁴ χωρίς, separate, apart from (gen). ²⁵ δικαίως, justify, pronounce righteous. ²⁶ ἀναφέρω, bring up, offer. ²⁷ θυσιαστήριον, ου, τό, altar. ²⁸ συνεργέω, work together.

πίστις ἐτελειώθη;¹ Καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσεν δὲ 23
 Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη² αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος³ θεοῦ
 ἐκλήθη. Ὁρᾷτε τοίνυν⁴ ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται⁵ ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ 24
 πίστεως μόνον. Ὁμοίως⁶ δὲ καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη⁷ οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη,⁵ 25
 ὑποδεξαμένη⁸ τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἐτέρα ὁδῷ ἐκβαλοῦσα; Ὡσπερ⁹ γὰρ 26
 τὸ σῶμα χωρὶς¹⁰ πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς¹⁰
 τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖζον κρίμα¹¹ 3
 ληψόμεθα. Πολλὰ γὰρ πταίομεν¹² ἅπαντες.¹³ Εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει,¹² 2
 οὗτος τέλειος¹⁴ ἀνὴρ, δυνατός¹⁵ χαλιναγωγῆσαι¹⁶ καὶ ὅλον τὸ σῶμα. Ἴδε, 3
 τῶν ἵππων¹⁷ τοὺς χαλινούς¹⁸ εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ
 πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μεταγομεν.¹⁹ Ἰδοῦ, καὶ 4
 τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα²⁰ ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν²¹ ἀνέμων²² ἐλαυνόμενα,²³
 μετάγεται¹⁹ ὑπὸ ἐλαχίστου²⁴ πηδαλίου,²⁵ ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ²⁶ τοῦ
 εὐθύνοντος²⁷ βούληται.²⁸ Οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν²⁹ μέλος³⁰ ἐστίν, 5
 καὶ μεγαλαυχεῖ.³¹ Ἰδοῦ, ὀλίγον³² πῦρ ἡλίκην³³ ὕλην³⁴ ἀνάπτει.³⁵ Καὶ ἡ 6
 γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας:³⁶ οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται³⁷ ἐν

¹ τελειόω, fill, fulfill. ² λογίζομαι, calculate, consider. ³ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁴ τοίνυν, accordingly, therefore. ⁵ δικαιόω, justify, pronounce righteous. ⁶ ὁμοίως, likewise, in like manner. ⁷ πόρνη, ης, ἡ, prostitute. ⁸ ὑποδέχομαι, welcome, receive. ⁹ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁰ χωρὶς, separate, apart from (gen). ¹¹ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ¹² πταίω, cause to stumble, stumble. ¹³ ἅπας, each, every. ¹⁴ τέλειος, complete, perfect. ¹⁵ δυνατός, powerful, possible. ¹⁶ χαλιναγωγέω, bridle, hold in check. ¹⁷ ἵππος, ου, ὁ, horse. ¹⁸ χαλινός, οὔ, ὁ, bit, bridle. ¹⁹ μετάγω, guide, direct. ²⁰ τηλικούτος, so great, so large. ²¹ σκληρός, hard, rough. ²² ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ²³ ἐλαύνω, drive or push, row. ²⁴ ἐλάχιστος, least, smallest. ²⁵ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ²⁶ ὁρμή, ης, ἡ, impulse, inclination. ²⁷ εὐθύνω, make straight, guide. ²⁸ βούλομαι, wish, will. ²⁹ μικρός, small, little. ³⁰ μέλος, ος, τό, member, limb. ³¹ μεγαλαυχέω, boast, am arrogant. ³² ὀλίγος, little, few. ³³ ἡλίκος, how great, how small. ³⁴ ὕλη, ης, ἡ, forest, wood. ³⁵ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ³⁶ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ³⁷ καθίστημι, set, constitute.

τοῖς μέλεσιν¹ ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα² ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα³ τὸν
τροχὸν⁴ τῆς γενέσεως,⁵ καὶ φλογιζομένη⁶ ὑπὸ τῆς γεέννης.⁶ Πᾶσα γὰρ 7
φύσις⁷ θηρίων⁸ τε καὶ πετεινῶν,⁹ ἔρπετῶν¹⁰ τε καὶ ἐναλίων,¹¹ δαμάζεται¹²
καὶ δεδάμασται¹² τῇ φύσει⁷ τῇ ἀνθρωπίνῃ:¹³ τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς 8
δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι:¹² ἀκατάσχετον¹⁴ κακόν, μεστή¹⁵ ἰοῦ¹⁶
θανατηφόρου.¹⁷ Ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν¹⁸ τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ 9
καταρῶμεθα¹⁹ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν²⁰ θεοῦ γεγονότας: ἐκ 10
τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία²¹ καὶ κατάρα.²² Οὐ χρή,²³
ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. Μήτι²⁴ ἡ πηγὴ²⁵ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς 11
βρύει²⁷ τὸ γλυκὺ²⁸ καὶ τὸ πικρόν;²⁹ Μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῇ³⁰ 12
ἐλαίας³¹ ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος³² σύκα;³³ Οὕτως οὐδεμία πηγὴ²⁵ ἄλυκόν³⁴
καὶ γλυκὺ²⁸ ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφὸς³⁵ καὶ ἐπιστήμων³⁶ ἐν ὑμῖν; Δειξάτω³⁷ ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς 13
τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι³⁹ σοφίας. Εἰ δὲ ζῆλον⁴⁰ πικρόν²⁹ ἔχετε καὶ 14
ἐριθείαν⁴¹ ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε⁴² καὶ ψεύδεσθε⁴³ κατὰ
τῆς ἀληθείας. Οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν⁴⁴ κατερχομένη,⁴⁵ ἀλλ' 15

¹ μέλος, ους, τό, member, limb. ² σπιλόω, stain, defile. ³ φλογίζω, set on fire, inflame. ⁴ τροχός, οὐ, ό, wheel, course. ⁵ γένεσις, εως, ή, origin, birth. ⁶ γέεννα, ης, ή, gehenna, Gehenna. ⁷ φύσις, εως, ή, nature, inherent nature. ⁸ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ⁹ πετεινόν, ου, τό, bird. ¹⁰ ἔρπετόν, οὐ, τό, creeping thing, reptile. ¹¹ ἐνάλιος, belonging to the sea. ¹² δαμάζω, tame, subdue. ¹³ ἀνθρώπινος, human, belonging to human beings. ¹⁴ ἀκατάσχετος, unrestrainable, unruly. ¹⁵ μεστός, full. ¹⁶ ἴος, οὐ, ό, rust, poison. ¹⁷ θανατηφόρος, death-bringing, deadly. ¹⁸ εὐλογέω, bless. ¹⁹ καταράομαι, curse. ²⁰ ὁμοίωσις, εως, ή, likeness, resemblance. ²¹ εὐλογία, ας, ή, blessing, adulation. ²² κατάρα, ας, ή, curse, cursing. ²³ χρή, it is necessary, it ought. ²⁴ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ²⁵ πηγὴ, ης, ή, spring, fountain. ²⁶ ὀπή, ης, ή, opening, hole. ²⁷ βρύω, pour forth, cause to gush forth. ²⁸ γλυκύς, sweet. ²⁹ πικρός, bitter, acrid. ³⁰ συκῇ, ης, ή, fig tree. ³¹ ἐλαία, ας, ή, olive tree. ³² ἄμπελος, ου, ή, vine. ³³ σύκον, ου, τό, fig. ³⁴ ἄλυκός, salty, saltine. ³⁵ σοφός, wise. ³⁶ ἐπιστήμων, expert, skilled. ³⁷ δείκνυμι, show, point out. ³⁸ ἀναστροφή, ης, ή, conduct, behavior. ³⁹ πραύτης, mildness, gentleness. ⁴⁰ ζῆλος, ου, ό, zeal, jealousy. ⁴¹ ἐριθεία, ας, ή, rivalry, ambition. ⁴² κατακαυχάομαι, exult over, triumph over. ⁴³ ψεύδομαι, lie. ⁴⁴ ἄνωθεν, from above, again. ⁴⁵ κατέρχομαι, come down, go down.

ἐπίγειος,¹ ψυχική,² δαιμονιώδης.³ Ὅπου γὰρ ζήλος⁴ καὶ ἐριθεία,⁵ ἐκεῖ 16
 ἀκαταστασία⁶ καὶ πᾶν φαῦλον⁷ πράγμα.⁸ Ἡ δὲ ἄνωθεν⁹ σοφία πρῶτον 17
 μὲν ἄγνή¹⁰ ἐστίν, ἔπειτα¹¹ εἰρηνική,¹² ἐπεικής,¹³ εὐπειθής,¹⁴ μεστή¹⁵
 ἐλέους¹⁶ καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος¹⁷ καὶ ἀνυπόκριτος.¹⁸ Καρπὸς 18
 δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπεύρεται τοῖς ποιούσιν εἰρήνην.

Πόθεν¹⁹ πόλεμοι²⁰ καὶ μάχαι²¹ ἐν ὑμῖν; Οὐκ ἐντεῦθεν,²² ἐκ τῶν ἡδονῶν²³ 4
 ὑμῶν τῶν στρατευομένων²⁴ ἐν τοῖς μέλεσιν²⁵ ὑμῶν; Ἐπιθυμεῖτε,²⁶ καὶ 2
 οὐκ ἔχετε: φονεύετε²⁷ καὶ ζηλοῦτε,²⁸ καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν:²⁹
 μάχεσθε³⁰ καὶ πολεμεῖτε,³¹ οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς: αἰτεῖτε, 3
 καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι³² κακῶς³³ αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς³⁴ ὑμῶν
 δαπανήσητε.³⁵ Μοιχοὶ³⁶ καὶ μοιχαλίδες,³⁷ οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία³⁸ τοῦ 4
 κόσμου ἐχθρὰ³⁹ τοῦ θεοῦ ἐστίν; Ὅς ἂν οὖν βουληθῇ⁴⁰ φίλος⁴¹ εἶναι τοῦ
 κόσμου, ἐχθρὸς⁴² τοῦ θεοῦ καθίσταται.⁴³ Ἡ δοκεῖτε ὅτι κενῶς⁴⁴ ἡ γραφὴ 5
 λέγει; Πρὸς φθόνον⁴⁵ ἐπιποθεῖ⁴⁶ τὸ πνεῦμα ὃ κατώκησεν⁴⁷ ἐν ἡμῖν. 6
 Μείζονα δὲ δίδωσιν χάριν: διὸ λέγει, Ὁ θεὸς ὑπερηφάνους⁴⁸
 ἀντιτάσσεται,⁴⁹ ταπεινοὺς⁵⁰ δὲ δίδωσιν χάριν. Ὑποτάγητε⁵¹ οὖν τῷ θεῷ: 7

¹ ἐπίγειος, of the earth, earthly. ² ψυχικός, natural, worldly-minded. ³ δαιμονιώδης, demonic, devilish. ⁴ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ⁵ ἐριθεία, ας, ἡ, rivalry, ambition. ⁶ ἀκαταστασία, ας, ἡ, disturbance, disorder. ⁷ φαῦλος, worthless, bad. ⁸ πράγμα, τος, τό, deed, matter. ⁹ ἄνωθεν, from above, again. ¹⁰ ἄγνός, pure, holy. ¹¹ ἔπειτα, then, after this. ¹² εἰρηνικός, peaceable, peaceful. ¹³ ἐπεικής, yielding, gentle. ¹⁴ εὐπειθής, compliant, obedient. ¹⁵ μεστός, full. ¹⁶ ἐλεος, ους, ὁ, pity, mercy. ¹⁷ ἀδιάκριτος, unwavering, unambiguous. ¹⁸ ἀνυπόκριτος, sincere, without hypocrisy. ¹⁹ πόθεν, from where? whence. ²⁰ πόλεμος, ου, ὁ, war, battle. ²¹ μάχη, ης, ἡ, fight, conflict. ²² ἐντεῦθεν, hence, on each side. ²³ ἡδονή, ης, ἡ, pleasure, lust. ²⁴ στρατεύομαι, make war, hence to serve as a soldier. ²⁵ μέλος, ους, τό, member, limb. ²⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ²⁷ φονεύω, kill, murder. ²⁸ ζηλόω, be zealous, am jealous. ²⁹ ἐπιτυγχάνω, obtain, attain. ³⁰ μάχομαι, fight, quarrel. ³¹ πολεμέω, wage war, make war. ³² διότι, because, on this account. ³³ κακῶς, badly, evilly. ³⁴ δαπανᾶω, spend, spend freely. ³⁵ μοιχός, οὔ, ὁ, adulterer. ³⁶ μοιχαλὶς, ἰδος, ἡ, adulteress. ³⁷ φιλία, ας, ἡ, friendship, love. ³⁸ ἐχθρὰ, ας, ἡ, enmity, hostility. ³⁹ βούλομαι, wish, will. ⁴⁰ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ⁴¹ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ⁴² καθίστημι, set, constitute. ⁴³ κενῶς, no purpose, in vain. ⁴⁴ φθόνος, ου, ὁ, envy, grudge. ⁴⁵ ἐπιποθέω, long for, strain after. ⁴⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁴⁷ ὑπερήφανος, arrogant, haughty. ⁴⁸ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ⁴⁹ ταπεινός, humble, downcast. ⁵⁰ ὑποτάσσω, subject, put in subjection.

ἀντίστητε¹ δὲ τῷ διαβόλῳ,² καὶ φεύξεται³ ἀφ' ὑμῶν. Ἐγγίσατε⁴ τῷ θεῷ, 8
καὶ ἐγγιεῖ⁴ ὑμῖν: καθαρίσατε⁵ χεῖρας, ἁμαρτωλοί,⁶ καὶ ἀγνίσατε⁷
καρδίας, δίψυχοι.⁸ Ταλαιπωρήσατε⁹ καὶ πενθήσατε¹⁰ καὶ κλαύσατε:¹¹ ὁ 9
γέλως¹² ὑμῶν εἰς πένθος¹³ μεταστραφήτω,¹⁴ καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.¹⁵ 10
Ταπεινώθητε¹⁶ ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει¹⁷ ὑμᾶς.

Μὴ καταλαλεῖτε¹⁸ ἀλλήλων, ἀδελφοί. Ὁ καταλαλῶν¹⁸ ἀδελφοῦ, καὶ 11
κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ¹⁸ νόμου, καὶ κρίνει νόμον: εἰ δὲ
νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς¹⁹ νόμου, ἀλλὰ κριτῆς.²⁰ Εἷς ἐστὶν ὁ 12
νομοθέτης,²¹ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι: σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις
τὸν ἕτερον;

Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον²² καὶ αὔριον²³ πορευσώμεθα εἰς τήνδε²⁴ τὴν 13
πόλιν, καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν²⁵ ἕνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα,²⁶ καὶ
κερδήσωμεν:²⁷ οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε²⁸ τὸ τῆς αὔριον.²³ Ποία²⁹ γὰρ ἡ ζωὴ 14
ὑμῶν; Ἀτμὶς³⁰ γὰρ ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον³¹ φαινομένη,³² ἔπειτα³³ δὲ καὶ
ἀφανιζομένη.³⁴ Ἀντὶ³⁵ τοῦ λέγειν ὑμᾶς, Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ 15
ζήσωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. Νῦν δὲ καυχᾶσθε³⁶ ἐν ταῖς 16

¹ ἀντίστημι, resist, oppose. ² διάβολος, οὐ, ὁ, slanderer, accuser. ³ φεύγω, flee, escape. ⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ⁵ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁶ ἁμαρτωλός, οὐ, ὁ, sinner. ⁷ ἀγνίζω, purify, cleanse. ⁸ δίψυχος, double-minded, hesitating. ⁹ ταλαιπωρέω, endure hardship, be miserable. ¹⁰ πενθέω, mourn, lament. ¹¹ κλαίω, weep, weep for. ¹² γέλως, ὠτος, ὁ, laughter. ¹³ πένθος, οὐς, τό, mourning, sorrow. ¹⁴ μεταστρέφω, change, turn (about). ¹⁵ κατήφεια, ας, ἡ, gloominess, dejection. ¹⁶ ταπεινός, humble, humiliate. ¹⁷ ὑψόω, lift up, exalt. ¹⁸ καταλαλέω, speak evil of, slander. ¹⁹ ποιητής, οὐ, ὁ, maker, doer. ²⁰ κριτής, οὐ, ὁ, judge. ²¹ νομοθέτης, οὐ, ὁ, lawgiver, legislator. ²² σήμερον, today, now. ²³ αὔριον, tomorrow. ²⁴ ὅδε, this (here), this here. ²⁵ ἐνιαυτός, οὐ, ὁ, year. ²⁶ ἐμπορεύομαι, engage in business. ²⁷ κερδαίνω, gain, win. ²⁸ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁹ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ³⁰ ἀτμὶς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ³¹ ὀλίγος, little, few. ³² φαίνω, shine, appear. ³³ ἔπειτα, then, after this. ³⁴ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ³⁵ ἀντί, instead of, in place of. ³⁶ καυχάομαι, boast, glory.

ἀλαζονεῖαις¹ ὑμῶν· πᾶσα καύχησις² τοιαύτη πονηρά ἐστιν. Εἰδότι οὖν 17
καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ ἐστίν.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι,³ κλαύσατε⁴ ὀλολύζοντες⁵ ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις⁶ 5
ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις.⁷ Ὁ πλοῦτος⁸ ὑμῶν σέσηπεν,⁹ καὶ τὰ ἱμάτια 2
ὑμῶν σητόβρωτα¹⁰ γέγονεν· ὁ χρυσὸς¹¹ ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος¹² κατίωται,¹³ 3
καὶ ὁ ἰὸς¹⁴ αὐτῶν εἰς μαρτύριον¹⁵ ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς σάρκας
ὑμῶν ὡς πῦρ. Ἐθησαυρίσατε¹⁶ ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. Ἴδού, ὁ μισθὸς¹⁷ 4
τῶν ἐργατῶν¹⁸ τῶν ἀμνησάντων¹⁹ τὰς χώρας²⁰ ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος²¹
ἄφ' ὑμῶν, κράζει· καὶ αἱ βοαὶ²² τῶν θερισάντων²³ εἰς τὰ ὦτα²⁴ κυρίου
Σαβαώθ²⁵ εἰσεληλύθασιν. Ἐτρυφήσατε²⁶ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπαταλήσατε· 5
ἐθρέψατε²⁸ τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.²⁹ Κατεδικάσατε,³⁰ 6
ἐφονεύσατε³¹ τὸν δίκαιον· οὐκ ἀντιτάσσεται³² ὑμῖν.

Μακροθυμήσατε³³ οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας³⁴ τοῦ κυρίου. Ἴδού, ὁ 7
γεωργὸς³⁵ ἐκδέχεται³⁶ τὸν τίμιον³⁷ καρπὸν τῆς γῆς, μακροθυμῶν³³ ἐπ'
αὐτόν, ἕως λάβῃ ὑετὸν³⁸ πρῶϊμον³⁹ καὶ ὄψιμον.⁴⁰ Μακροθυμήσατε³³ καὶ 8

¹ ἀλαζονεία, ας, ἡ, pretension, arrogance. ² καύχησις, εως, ἡ, boasting, act of boasting. ³ πλούσιος, rich. ⁴ κλαίω, weep, weep for. ⁵ ὀλολύζω, cry out, wail. ⁶ ταλαιπωρία, ας, ἡ, distress, misery. ⁷ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ⁸ πλοῦτος, ου, ὁ, wealth, riches. ⁹ σήπω, decay, rot. ¹⁰ σητόβρωτος, moth-eaten. ¹¹ χρυσός, οὔ, ὁ, gold, anything made of gold. ¹² ἄργυρος, ου, ὁ, silver, silver as a metal. ¹³ κατίω, rust. ¹⁴ ἰός, οὔ, ὁ, rust, poison. ¹⁵ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁶ θησαυρίζω, lay up, store up. ¹⁷ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁸ ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹⁹ ἀμάω, harvest, collect. ²⁰ χώρα, ας, ἡ, land, region. ²¹ ἀποστερέω, defraud, deprive of. ²² βοή, ἡς, ἡ, outcry, shout. ²³ θερίζω, reap, gather. ²⁴ οὖς, ους, τό, ear. ²⁵ σαβαώθ, hosts, armies. ²⁶ τρυφάω, live for pleasure, revel. ²⁷ σπαταλάω, live extravagantly. ²⁸ τρέφω, make to grow, nourish. ²⁹ σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ³⁰ καταδικάζω, pass sentence upon, condemn. ³¹ φονεύω, kill, murder. ³² ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ³³ μακροθυμέω, be patient, suffer long. ³⁴ παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³⁵ γεωργός, οὔ, ὁ, farmer, worker of the soil. ³⁶ ἐκδέχομαι, await, expect. ³⁷ τίμιος, precious, honorable. ³⁸ ὑετός, ου, ὁ, rain. ³⁹ πρῶϊμος, dawning, early. ⁴⁰ ὄψιμος, ου, ὁ, late rain, spring rain.

ὑμεῖς, στηρίζατε¹ τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία² τοῦ κυρίου
 ἤγγικεν.³ Μὴ στενάζετε⁴ κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κριθήτε· ἰδοὺ, ⁹
 ὁ κριτὴς⁵ πρὸ⁶ τῶν θυρῶν⁷ ἔστηκεν. Ὑπόδειγμα⁸ λάβετε, ἀδελφοί μου, ¹⁰
 τῆς κακοπαθείας,⁹ καὶ τῆς μακροθυμίας,¹⁰ τοὺς προφήτας οἱ ἐλάλησαν
 τῷ ὀνόματι κυρίου. Ἰδοὺ, μακαρίζομεν¹¹ τοὺς ὑπομένοντας·¹² τὴν ¹¹
 ὑπομονὴν¹³ Ἰωβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος¹⁴ κυρίου ἴδετε, ὅτι
 πολὺσπλαγχνός¹⁵ ἐστὶν καὶ οἰκτίρμων.¹⁶

Πρὸ⁶ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε,¹⁷ μήτε¹⁸ τὸν οὐρανόν, μήτε¹⁸ ¹²
 τὴν γῆν, μήτε¹⁸ ἄλλον τινὰ ὅρκον·¹⁹ ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ ναί,²⁰ ναί,²⁰ καὶ τὸ
 οὐ, οὐ· ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν²¹ πέσητε.

Κακοπαθεῖ²² τις ἐν ὑμῖν; Προσευχέσθω. Εὐθυμεῖ²³ τις; Ψαλλέτω.²⁴ ¹³
 Ἀσθενεῖ²⁵ τις ἐν ὑμῖν; Προσκαλεσάσθω²⁶ τοὺς πρεσβυτέρους τῆς
 ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτόν, ἀλείψαντες²⁷ αὐτὸν ἐλαίῳ²⁸
 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου· καὶ ἡ εὐχὴ²⁹ τῆς πίστεως σώσει τὸν ¹⁵
 κάμνοντα,³⁰ καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἂν³¹ ἁμαρτίας ᾗ πεπονηκώς,
 ἀφεθήσεται αὐτῷ. Ἐξομολογεῖσθε³² ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα,³³ καὶ ¹⁶

¹ στηρίζω, establish, fix firmly. ² παρουσία, ας, ἡ, presence, coming. ³ ἐγγίζω, come near, approach. ⁴ στενάζω, groan (internally), sigh deeply. ⁵ κριτὴς, ου, ὁ, judge. ⁶ πρὸ, before (gen), before. ⁷ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁸ ὑπόδειγμα, τος, τό, copy, example. ⁹ κακοπάθεια, ας, ἡ, suffering, affliction. ¹⁰ μακροθυμία, ας, ἡ, long-suffering, patience. ¹¹ μακαρίζω, consider blessed, happy. ¹² ὑπομένω, tarry, endure. ¹³ ὑπομονή, ἡς, ἡ, endurance, perseverance. ¹⁴ τέλος, ους, τό, end, purpose. ¹⁵ πολὺσπλαγχνος, sympathetic, compassionate. ¹⁶ οἰκτίρμων, merciful, compassionate. ¹⁷ ὀμνύω, swear, take an oath. ¹⁸ μήτε, neither, nor. ¹⁹ ὅρκος, ου, ὁ, oath. ²⁰ ναί, yes, truly. ²¹ ὑπόκρισις, εως, ἡ, hypocrisy. ²² κακοπαθέω, suffer hardship, misfortune. ²³ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ²⁴ ψάλλω, sing, sing praise. ²⁵ ἀσθενέω, be weak, sick. ²⁶ προσκαλέω, summon. ²⁷ ἀλείφω, anoint. ²⁸ ἔλαιον, ου, τό, olive oil. ²⁹ εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ³⁰ κάμνω, be weary, ill. ³¹ κἂν, and if, even if. ³² ἐξομολογέω, confess, profess. ³³ παράπτωμα, τος, τό, trespass, falling away.

εὐχεσθε¹ ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῇτε.² Πολὺ ἰσχύει³ δέησις⁴ δικαίου
 ἐνεργουμένη.⁵ Ἡλίας⁶ ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς⁷ ἡμῖν, καὶ προσευχῇ⁸ 17
 προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι·⁹ καὶ οὐκ ἔβρεξεν⁹ ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοῦς¹⁰
 τρεῖς καὶ μῆνας¹¹ ἕξ.¹² Καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν¹³ 18
 ἔδωκεν, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν¹⁴ τὸν καρπὸν αὐτῆς.
 Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ¹⁵ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ¹⁶ τις 19
 αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας¹⁶ ἁμαρτωλὸν¹⁷ ἐκ πλάνης¹⁸ ὁδοῦ 20
 αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει¹⁹ πλῆθος²⁰ ἁμαρτιῶν.

¹ εὐχομαι, pray, wish. ² ἰάσμαι, heal. ³ ἰσχύω, be strong, able. ⁴ δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer. ⁵ ἐνεργέω, work, effect. ⁶ Ἡλίας, ου, ὁ, Elijah. ⁷ ὁμοιοπαθὴς, with the same nature. ⁸ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁹ βρέχω, send rain, rain. ¹⁰ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹¹ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹² ἕξ, six, 6. ¹³ ὑετός, ου, ὁ, rain. ¹⁴ βλαστάνω, sprout, produce. ¹⁵ πλανᾶω, deceive, lead astray. ¹⁶ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁷ ἁμαρτωλός, ου, ὁ, sinner. ¹⁸ πλάνη, ἡς, ἡ, wandering, error. ¹⁹ καλύπτω, cover, veil. ²⁰ πλῆθος, ους, τό, multitude.